

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

El-Raye Gazetesi

Taliban Hareketi İki Seçenek Arasındadır!

Hizb-ut Tahrir Afganistan Vilayeti Medya Ofisi Başkanı

Üstad Seyfullah Mustenir'in Kaleminden

Taliban'ın Kabil'in kontrolünü ele geçirmesinin üzerinden yaklaşık iki ay geçti. Ancak görünen o ki askeri alanda hızlı bir ilerleme kaydeden itici güç, yönetim platformunda halkın meselelerine çözüm bulmak için çok yavaş hareket etmektedir.

Taliban Hareketi geçen ay, "İslam emirliği" olarak tanımladığı geçici bir hükümet kurulduğunu duyurdu. Ama bölgesel ve uluslararası bildirimler ve kararlar buna karşı çıktı. Bununla birlikte hiçbir ülke şu ana kadar emirliğin dönüşü konusunda güçlü bir pozisyon da almamıştır.

Ekonomik sorun günden güne kötüye gittiği için Taliban hükümetinin işleri normale dönmedi. Açıktır ki insanların, birkaç gün boyunca güçlük ve izdihamla boğuşmasının ardından haftada sadece 200 dolar çekmelerine izin verilen bankalarda uzun kuyruklar oluşması, ekonominin belirsizlik durumunu ifade etmektedir. Her ne kadar sorunun bir kısmı önceki yönetim tarafından bırakılmış olsa da, Taliban Hareketi henüz mevcut sorunu çözmek için bir mekanizma oluşturabilmiş değildir.

Bunun yerine, Adalet Bakanı vekili, Çin'in Afganistan büyükelçisi ile yaptığı görüşmede şunları söylemiştir: "Geçiş döneminde Afganistan İslam Emirliği, İslam şeriatına ve İslam Emirliği'nin ilkelerine aykırı maddelerini yürürlükten kaldırarak Afganistan'ın eski yöneticisi Muhammed Zahir Şah'ın anayasasını uygulayacaktır."

Ancak bu açıklamayı, Afgan halkı arasında hayal kırıklığı dalgaları takip etmekle birlikte gözlerini diktikleri bu anayasayı temel olarak alması için Taliban'ı etkileyen küresel baskıların olduğu da inkâr edilemez. Ama bu karar, Taliban'ın içinden ve dışından muhalefetin oluşmasına yol açmıştır. Dahası geçici bir süre için bile olsa bu anayasanın temel alınması son derece tehlikelidir ve güvensizliğe yol açacaktır. Çünkü Zahir Şah'ın anayasası, Loya Jirga (Afgan Ulusal Meclisi) aracılığıyla halkın oylarına binaen onaylanan Laik beşeri kanundan başka bir şey değildir. Aslında bu kanun, İslam şeriatı yerine halktan meşruiyeti aldığı gibi İslam akidesi yerine de Laiklik fikirlerine ve aynı şekilde dinin devletten ayrılmasına dayanmaktadır.

Böylece Taliban, daha esnek olan yaklaşımını dünyaya aktarmaya çalışmaktadır. Zira onlar, 1990'larda olduğu gibi siyasi ve ekonomik olarak izole olmak istemiyorlar. Dolayısıyla dünya ile dostane ve yapıcı bir ilişkiye girmeye çalışmaktadırlar. Aynen Taliban'ın ilk başbakan yardımcısı Abdulgani Baradar'ın Kabil'de yabancı büyükelçiler ve diplomatlarla bir ziyafet sırasında şu şekilde söylediği gibi: "İslam Emirliği dünyanın diğer ülkelerine zarar verme politikası izlememekte ve hepsiyle iyi ilişkiler kurmak istemektedir." Ayrıca yabancı ülkeleri Kabil'deki büyükelçiliklerini açmaya da davet etmiştir. Yine Dışişleri Bakan Vekili Amir Khan Muttaki şöyle demiştir: "İçeride iyi yönetim, bölge ve dünya ile ilişkiler için yeni bir siyasi sayfa açmak istiyoruz." Ayrıca Taliban Hareketi, yabancı büyükelçilere kendi güvenliklerini ve Afganistan'daki diğer yabancı uyrukluların güvenliğini sağlamaları konusunda güvence vermiştir.

Bu esnek pozisyonlarla, henüz hiçbir ülke tarafından tanınmayan Taliban Hareketi'nin uluslararası tanınırlık kazanmak için ciddi çabalar ortaya koyduğu ve buzları kırmaya çalıştığı gayet açıktır. Aslında dünya, Taliban'ı tanımadı ama onunla ilişkileri de kesmeyip "fiili" meşruiyetini kabul ederek Taliban ile bir çifte standart oyunu başlatmıştır. Aynı zamanda şu an Afganistan'da 12 yabancı ülkeden büyükelçiler ve üst düzey temsilciler bulunmaktadır. Buna ek olarak uluslararası sivil toplum örgütü INGO, insani yardım kılıfı altında haftalar

içinde faaliyetlerini yeniden başlatmaya çalışmaktadır. Nitekim Afganistan'a komşu olan bazı ülkelerin siyasi ve ekonomik çıkarları nedeniyle Taliban hükümetini tanımaları muhtemeldir. Ancak Avrupa ülkeleri ve Amerika, Taliban'ı yakında tanımak için acele etmiyorlar ama Kabil ve Doha'daki diplomatik misyonları onunla yakın bir şekilde çalışmaktadırlar.

Görünen o ki Batılı ülkeler ve Afganistan'ın komşuları, kadın haklarını, insan haklarını ve kapsayıcı bir hükümetin kurulmasını, tanınmanın ön koşulu olarak görmektedirler ama bunlar hikâyenin görünen yönleridir. Zira Batı ve bölge ülkeleri, Afganistan'ı aşan bir gündem peşinde koşmamak için Taliban'ın ulusal sınırların ötesindeki siyasi ve askeri zaferini kısıtlamaya çalışmaktadırlar. Çünkü bir dizi Taliban askeri liderleri bunu yapmaya hazırdırlar. Bir diğer endişe konusu da, Afganistan'daki yabancı savaşçıların varlığının bölge ülkeleri ve Batı için bir tehdit oluşturmamasıdır. Oysa Taliban bu korkuların gerçekçi olmadığını defalarca belirtmesine rağmen Batı hala şüpheli olmaya devam etmekte ve önümüzdeki yıllarda el-Kaide ve diğer grupların geri dönme olasılığı konusunu gündeme getirmektedir.

İslami Taliban Hareketi'nin, dünya çapında onlarca İslami grubun askeri çatışmalarda zaferle çıktıklarını ancak siyasette, yönetimde ve İslam'ın uygulanmasında başarısız olduklarını idrak etmesi önemlidir. Çünkü sistemi değiştirmek ve onu İslami bir versiyona dönüştürmek, sadece yüzleri değiştirmekle olmuyor. Ancak şunlar olursa bu olur: 1- Bu sistemin temeli ve inançları İslam'a dayanmalıdır. 2- Yönetici, insanların kendisine biat etmesi ve ondan razı olmaları yoluyla yönetime gelmelidir. 3- Yönetici, dahili ve harici olarak İslam'ı uygulamalıdır. Bu üç şart yerine getirilmediği sürece, İslami olarak adlandırılan herhangi bir sistem ciddi sorularla karşı karşıya kalacaktır. Aslında bu şartlar, uluslararası meşruiyetin sağlanmasına engel olan Batı'nın talepleriyle açıkça çelişmektedir.

Ayrıca İslam'da, İslam şeriatının hükümlerinin tedrici olarak tatbik edilmesine izin verilmezken, Taliban ise toplumda tedrici olarak İslami değişiklikler yapmaya çalışmaktadır. Buna ek olarak Taliban, yargı, ekonomik, siyasi ve harici meselelerde İslam'ı kâmil bir şekilde uygulama otoritesine sahip olmak yerine İslam'ın tedrici olarak uygulanmasına atıfta bulunmaktadır.

Şimdi Taliban, aralarında seçim yapmak için şu iki seçenekle karşı karşıyadır: 1- Ya Allah Subhanehu ve Teala'nın rızasına nail olmak için İslam'ı tatbik etmek ve onu başkalarına taşımak yoluyla İslam Nizamını halis bir şekilde ikame edecek. 2- Ya da sonunda insanların memnuniyetini elde etmek amacıyla uluslararası forumlarda tanınmak için itişip kakışarak kendilerini ulusal sınırlara hapsedecektir. Eğer Taliban ikinci seçeneği tercih ederse, bu onların tedrici olarak ölümlerine yol açacaktır. Zira Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, şöyle buyurmuştur: **مَنْ التَّمَسَّ رِضَاءَ اللَّهِ بِسَخَطِ النَّاسِ كَفَاءَ اللَّهِ مُؤْنَةَ النَّاسِ، وَمَنْ التَّمَسَّ رِضَاءَ النَّاسِ بِسَخَطِ اللَّهِ وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَى النَّاسِ** **“Her kim insanlar öfkelense bile Allah'ın rızasını isterse Allah o kimseyi insanların sıkıntısından kurtarır. Ve her kim de Allah'ın öfkelenmesine karşılık insanları hoşnut etmeye çalışırsa Allah'ta o kimseyi insanlara havale eder.”**

Kaynak: [El-Raye Gazetesi-360. Sayı-13.10.2021](#)